

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2017/18:575

av Birgitta Ohlsson m.fl. (L)

Krigsmaterielexport till länder i en väpnad konflikt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillägget om en skärpt krigsmateriellag för länder som befinner sig i, eller löper risk att hamna i, en väpnad konflikt inte bör ingå i propositionen om en ny krigsmateriellagstiftning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Den 26 juni 2015 presenterade den parlamentariska KEX-utredningen (Krigsmaterielexportöversynskommittén) sitt betänkande. Kommitténs uppdrag var att skärpa exportkontrollen av krigsmateriel till icke-demokratiska stater. Liberalerna har länge kämpat för ett demokratikriterium. Därför välkomnar vi att utredningen slår fast att ett sådant kriterium nu ska införas i tillståndsprövningen. En majoritet av kommittén beslöt dock – oaktat att detta inte ingick i uppdraget – att även skärpa krigsmateriellagen avseende länder som befinner sig i, eller löper risk att hamna i, väpnad konflikt. Det menar Liberalerna är olyckligt.

Det är vår uppfattning att Sverige tvärtom borde vara mer öppet för export av krigsmateriel till stater som kämpar mot auktoritära krafter, stater som behöver stöd, för att upprätthålla internationell rätt. Detta gäller framför allt när en demokratisk stat utsatts för aggression av grupperingar i den staten eller av en annan stat. Att i sådana situationer hänvisa till konflikter eller konfliktrisker riskerar att undergräva det övergripande målet för svensk utrikespolitik: att främja säkerhet, demokrati och respekt för mänskliga rättigheter. Alltså framstår det som moraliskt inkonsekvent att Sverige kan skicka officerare till Irak för att utbilda militära styrkor, men samtidigt anser sig förhindrat att leverera krigsmateriel till stöd för deras kamp mot IS.

Det framstår även som oklart hur skärpningen av krigsmateriellagen inverkar på det globala ansvar som USA sedan lång tid tagit på sig. Ett ansvar som under lång tid

inneburit att landet mer eller mindre konstant befunnit sig i väpnade konflikter världen över.

Vi kan inte se annat än att tillägget om konflikter avser att devalvera betydelsen av att lagen nu tillförs ett tydligt demokratikriterium som gör att demokratisk status och respekten för mänskliga rättigheter särskilt ska beaktas. Liberalerna menar att tillägget om att skärpa krigsmateriellagen avseende länder som befinner sig i, eller löper risk att hamna i, väpnad konflikt, inte bör ingå i den proposition om ny krigsmateriellagstiftning som nu bereds i Regeringskansliet.

Birgitta Ohlsson (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Maria Weimer (L)

Tina Ackeoft (L)

Mats Persson (L)